

การระงับข้อขัดแย้งทางธุรกิจ โดยวิธีอื่นนอกจากการดำเนินคดีทางศาล

นางสาววาริรัตน์ รัตนวิบูลย์สม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2547

ISBN 974-53-1085-9

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ALTERNATIVE DISPUTE RESOLUTION FOR BUSINESS DIFFERENCES

Miss Vareerat Ratanawibulsom

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws in Laws

Faculty of Law

Chulalongkorn University

Academic Year 2004

ISBN 974-53-1085-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การระงับข้อขัดแย้งทางธุรกิจโดยวิธีอื่นนอกจากการดำเนินคดีทางศาล

โดย

นางสาววาริรัตน์ รัตนวิบูลย์สม

สาขาวิชา

นิติศาสตร์

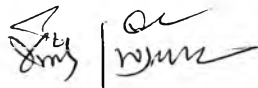
อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ไพฑูรย์ คงสมบูรณ์

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์มรุธา วัฒนชะชีวะกุล

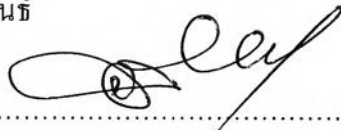
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

คณบดีคณะนิติศาสตร์

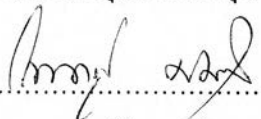
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธิดิพันธุ์ เชื้อบุญชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

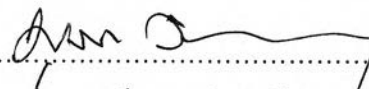
ประธานกรรมการ

(อาจารย์อุดม เฟื่องฟุ้ง)

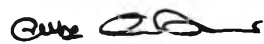
อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ไพฑูรย์ คงสมบูรณ์)

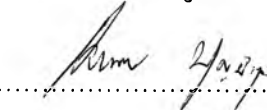
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์มรุธา วัฒนชะชีวะกุล)

กรรมการ

(ศาสตราจารย์พิเศษ จรรย์ ภัคดีธนากุล)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร. วรณชัย บุญบำรุง)

นางสาววาริรัตน์ รัตนวิบูลย์สม : การระงับข้อขัดแย้งทางธุรกิจโดยวิธีอื่นนอกจากการดำเนินคดีทางศาล. (ALTERNATIVE DISPUTE RESOLUTION FOR BUSINESS DIFFERENCES)
 อ. ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ไพฑูรย์ คงสมบูรณ์, อ. ที่ปรึกษาร่วม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์มรธา วัฒนะชีวะกุล 213 หน้า. ISBN 974-53-1085-9.

เมื่อเกิดข้อขัดแย้งทางธุรกิจขึ้น คู่กรณีย่อมต้องการความสะดวก รวดเร็ว สามารถรักษาความลับทางธุรกิจ และยังมีไมตรีสัมพันธ์ประกอบธุรกิจกันได้ต่อไป ซึ่งการดำเนินคดีทางศาลไม่สามารถตอบสนองความต้องการเหล่านี้ได้ เนื่องจากในปัจจุบันมีปริมาณคดีขึ้นสู่ศาลเป็นจำนวนมาก การพิจารณาแต่ละคดีเป็นไปอย่างล่าช้า ดำเนินการพิจารณาโดยเปิดเผย และเป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดการแพ้ชนะในคดีอันเป็นสาเหตุให้คู่กรณีเกิดความหมางใจต่อกัน อีกทั้งข้อขัดแย้งซึ่งมีปัญหาทางเทคนิคที่ซับซ้อน ควรจะได้รับการระงับโดยผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในข้อขัดแย้งโดยตรง ด้วยเหตุนี้ การระงับข้อขัดแย้งทางธุรกิจนอกศาลจึงเป็นที่นิยมมากกว่าการดำเนินคดีในศาล

จากการศึกษาและวิเคราะห์แล้ว ผู้เขียนเห็นว่า การระงับข้อขัดแย้งทางธุรกิจนอกศาลที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันมีหลายรูปแบบ ได้แก่ การเจรจาต่อรอง การไกล่เกลี่ยหรือการประนอมข้อขัดแย้ง การอนุญาโตตุลาการ และความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เป็นต้น ซึ่งเหมาะสมกับประเด็นข้อขัดแย้งที่ซับซ้อนต่างกัน การระงับข้อขัดแย้งทางธุรกิจนอกศาลในต่างประเทศอาจเกิดขึ้นจากการที่คู่กรณีทำสัญญากำหนดรายละเอียดของการระงับข้อขัดแย้งระหว่างกันเองหรืออาจนำข้อขัดแย้งนั้นเข้าสู่การพิจารณาขององค์กรระงับข้อขัดแย้ง โดยการระงับข้อขัดแย้งทั้งสองวิธีดังกล่าวขึ้นอยู่กับความสมัครใจของคู่กรณีเป็นสำคัญ องค์กรระงับข้อขัดแย้งในต่างประเทศได้รับการยอมรับจากคู่กรณีทั้งในเรื่องความเป็นสากลและคุณภาพมาตรฐานในการพิจารณาข้อขัดแย้ง ทำให้ปริมาณของข้อขัดแย้งที่เข้าสู่การพิจารณาขององค์กรเหล่านี้มีจำนวนมากในแต่ละปี

ถึงแม้ในปัจจุบันได้มีการนำกระบวนการระงับข้อขัดแย้งทางอื่นมาใช้อยู่บ้างแล้วในประเทศไทย แต่ก็ยังมีขอบเขตที่จำกัดอยู่มากและยังพอมิทางที่จะส่งเสริมและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพได้มากขึ้นอีกหลายประการ ซึ่งจำเป็นที่จะต้องเร่งรีบดำเนินการเพื่อส่งเสริมให้มีการตกลงระงับข้อขัดแย้งทางธุรกิจกันได้อย่างสันติมากที่สุด และใช้กระบวนการพิจารณาในชั้นศาลให้น้อยที่สุด อย่างไรก็ตาม นักกฎหมายที่ดีก็ควรที่จะหาแนวทางป้องกันมิให้เกิดข้อขัดแย้งควบคู่กันไป ซึ่งผู้เขียนเห็นว่าจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการลดปริมาณคดีขึ้นสู่ศาลได้เป็นอย่างดี

สาขาวิชา นิติศาสตร์
 ปีการศึกษา 2547

ลายมือชื่อนิติสด.....
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4486109534 : MAJOR LAWS

KEY WORD: ALTERNATIVE DISPUTE RESOLUTION / BUSINESS / DIFFERENCES / NEGOTIATION / CONCILIATION / MEDIATION / ARBITRATION / EXPERT OPINION

VAREERAT RATANAWIBULSOM : THESIS TITLE. ALTERNATIVE DISPUTE RESOLUTION FOR BUSINESS DIFFERENCES. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. PAITON KONGSOMBOON, THESIS COADVISOR : ASST. PROF. MURATA WATANASHEEVAKUL, 213 pp. ISBN 974-53-1085-9.

When a business dispute arises, parties would invariably be desire convenience, expedience, business secrecy and the continuation of the amicable business relationship. Court proceedings cannot meet these requirements for a number of reasons. At present, the large volume of cases that reaches the courts have caused considerable delays in proceedings. The openness of court proceedings and the process which establishes a winner and a loser also constitute causes for animosity between the parties. Moreover, it has been necessary to resolve complicated differences by expert, better than trial proceedings, so as to assist in the complete termination of all specific problems.

After conducting studies and analyses, the author has formed the following opinion. There are currently several means of resolving a dispute extra-judicially. Negotiation, mediation, compromise, arbitration and expert opinion are examples, each of which is particularly suited to the varying degrees of complexity of the issue in dispute. In other countries, alternative means of business resolution may be conducted in accordance with the terms mutually agreed by the parties or the disputed may be submitted to a dispute resolution organization for consideration. Both methods of dispute resolution are essentially dependent on the will of the parties. Dispute resolution organizations in other countries are recognized by parties in terms of internationality and quality on to the adjudication of disputes. In consequence thereof, there have been a high number of cases reaching the deliberation of these organizations annually.

Although at present some forms of alternative dispute resolution have been applied in Thailand, their scopes are somewhat limited and there is much room for development in order to enhance their efficiencies in many respects. It is therefore necessary to expedite these developments in order to achieve the optimum resolution of business disputes and the least number of cases in the courts. Nevertheless, it is a virtue for good lawyers to seek concurrent measures to prevent disputes, which the author believes would be greatly beneficial for the reduction of cases in courts.

Field of study Laws
Academic year 2004

Student's signature.....*V. Ratanawibulsom*.....
Advisor's signature.....*P. Kongsomboon*.....
Co-advisor's signature.....*M. Watanasheevakul*.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของท่านรองศาสตราจารย์ไพฑูรย์ คงสมบูรณ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์มรุธา วัฒนะชีวะกุล ที่ได้กรุณาตลอดเวลาอันมีค่าในการประกอบภารกิจมาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม และได้ให้ความรู้และข้อชี้แนะแก่ผู้เขียนในการเขียนวิทยานิพนธ์ การค้นคว้าข้อมูล รวมทั้งช่วยตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้เขียนจึงขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ไ้ว ณ ที่นี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์อุดม เฟื่องฟุ้ง ที่กรุณารับเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และขอกราบขอบพระคุณท่านศาสตราจารย์พิเศษ จรัญ ภักดีธนากุล และท่านอาจารย์ ดร. วรณชัย บุญบำรุง ที่กรุณารับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และได้กรุณาตรวจแก้ไข พร้อมทั้งให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ คุณทวี รัตนวิบูลย์สม และคุณวไลภรณ์ รัตนวิบูลย์สม บิดามารดาอันเป็นที่รักและเคารพบูชายิ่งของผู้เขียนที่เป็นกำลังใจและอยู่เคียงข้างผู้เขียนเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา นอกจากนี้ ผู้เขียนขอขอบพระคุณ คุณปกรณ์ นิลประพันธ์ และคุณสุชัย งามจิตต์เชื้อ ผู้บังคับบัญชาของผู้เขียน ซึ่งให้โอกาสและสนับสนุนการจัดทำวิทยานิพนธ์ของผู้เขียนจนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ผู้เขียนขอขอบพระคุณผู้ให้สัมภาษณ์ทุกท่าน ซึ่งได้แก่ คุณมนตรี ศิลปมหาบัณฑิต และคุณสรวิศ ลิ้มปรั้งษ์ (สถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักงานศาลยุติธรรม) คุณพิเชษฐ กงสิลา (ศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาท สำนักกระงับข้อพิพาท) คุณปราณี ศิศจโรจน์ (สำนักงานป้องกันและระงับข้อพิพาทด้านทรัพย์สินทางปัญญา) คุณนวลละออ วัฒนโน (ศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทศาลแพ่ง) และคุณนิพนธ์ สุวบุญประภักดิ์ (สมาคมประกันวินาศภัย) ที่เอื้อเฟื้อข้อมูลอันเป็นประโยชน์ ทำให้วิทยานิพนธ์ของผู้เขียนมีเนื้อหาครบถ้วนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้เขียนขอขอบคุณ คุณจตุรันต์ จันทะนะ และคุณเลอภพัชรา พรชัย เพื่อนผู้ให้ข้อมูลและให้ความช่วยเหลือในทุกๆ เรื่องแก่ผู้เขียนมาโดยตลอด และขอขอบคุณ คุณยอดฉัตร ศสาริกา สำหรับบทคัดย่อภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ ผู้เขียนขอขอบคุณเพื่อนผู้ใกล้ชิด และเพื่อนร่วมงานของผู้เขียนทุกคนที่ไม่ได้เอ่ยนามไว้ ณ ที่นี้ ที่เป็นกำลังใจให้แก่ผู้เขียนเสมอมา หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีส่วนบกพร่องประการใด ผู้เขียนขออภัยและขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช

บทที่ 1 บทนำ.....	1
--------------------------	----------

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 ขอบเขตของการศึกษา.....	2
1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	2
1.4 วิธีดำเนินการศึกษา.....	3
1.5 สมมติฐานการศึกษา.....	3
1.6 ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา.....	3

บทที่ 2 หลักการ ทฤษฎี และวิธีการของการระงับข้อขัดแย้งทางธุรกิจ.....	5
--	----------

2.1 การเจรจาต่อรอง (Negotiation).....	6
2.1.1 ความหมายและหลักการของการเจรจาต่อรอง.....	6
2.1.1.1 ความหมายของการเจรจาต่อรอง.....	7
2.1.1.2 หลักการของการเจรจาต่อรอง.....	7
2.1.2 ทฤษฎีการเจรจาต่อรอง.....	8
2.1.2.1 ทฤษฎีการแข่งขัน (Competitive Theory).....	8
2.1.2.2 ทฤษฎีการแก้ปัญหา (Problem-Solving Theory).....	9
2.1.3 วิธีการและข้อพิจารณาของการเจรจาต่อรอง.....	12
2.1.3.1 ขั้นตอนการวางแผนการเจรจาต่อรอง.....	12
2.1.3.1.1 การกำหนดประเด็น (Defining issues).....	12
2.1.3.1.2 การรวบรวมประเด็นและการกำหนดวาระการประชุม (Assembling issues and defining agendas).....	13
2.1.3.1.3 การกำหนดผลประโยชน์ (Defining interests).....	13
2.1.3.1.4 การปรึกษากับผู้เจรจา (Consulting with others).....	14
2.1.3.1.5 การกำหนดเป้าหมาย (Managing goal-setting).....	14

2.1.3.1.6 การบ่งบอกถึงขีดจำกัดของผู้เจรจา (Identifying your own limits).....	14
2.1.3.1.7 การดำเนินการในการสนับสนุนข้อโต้แย้ง (Developing supporting arguments).....	15
2.1.3.1.8 การวิเคราะห์คู่กรณีฝ่ายตรงข้าม (Analyzing the other party).....	15
2.1.3.2 ข้อพิจารณาของการเจรจาต่อรอง.....	15
2.1.3.2.1 ข้อดีและข้อเสียของการเจรจาต่อรอง.....	15
2.1.3.2.2 สาเหตุแห่งความล้มเหลวของการเจรจาต่อรอง.....	16
2.1.3.2.3 แนวทางที่ช่วยให้การเจรจาต่อรองบรรลุผล.....	17
2.2 การไกล่เกลี่ยหรือการประนอมข้อขัดแย้ง (Mediation or Conciliation).....	18
2.2.1 ความหมายและหลักการของการไกล่เกลี่ยหรือการประนอมข้อขัดแย้ง.....	17
2.2.1.1 ความหมายของการไกล่เกลี่ยหรือการประนอมข้อขัดแย้ง.....	19
2.2.1.2 หลักการของการไกล่เกลี่ยหรือการประนอมข้อขัดแย้ง.....	20
2.2.2 วิธีการ และข้อพิจารณาของการไกล่เกลี่ยหรือการประนอมข้อขัดแย้ง.....	22
2.2.2.1 ขั้นตอนการไกล่เกลี่ยหรือการประนอมข้อขัดแย้ง.....	22
2.2.2.2 ข้อพิจารณาของการไกล่เกลี่ยหรือการประนอมข้อขัดแย้ง.....	23
2.2.2.2.1 ความแตกต่างระหว่างการไกล่เกลี่ยหรือการประนอมข้อขัดแย้งนอกศาลและในศาล.....	24
2.2.2.2.2 ข้อดีและข้อเสียของการไกล่เกลี่ยหรือการประนอมข้อขัดแย้ง.....	25
2.2.2.2.3 ปัญหาและอุปสรรคของการไกล่เกลี่ยหรือการประนอมข้อขัดแย้ง.....	26
2.2.2.3 บทบาท หน้าที่ และลักษณะของผู้ไกล่เกลี่ยหรือผู้ประนอมข้อขัดแย้ง.....	27
2.2.2.3.1 บทบาทของผู้ไกล่เกลี่ยหรือผู้ประนอมข้อขัดแย้ง.....	27
2.2.2.3.2 หน้าที่ของผู้ไกล่เกลี่ยหรือผู้ประนอมข้อขัดแย้ง.....	28
2.2.2.3.3 ลักษณะของผู้ไกล่เกลี่ยหรือผู้ประนอมข้อขัดแย้ง.....	29
2.3 การอนุญาโตตุลาการ (Arbitration).....	30

2.3.1	ความเป็นมา ความหมาย และหลักการของการอนุญาโตตุลาการ.....	30
2.3.1.1	ความเป็นมาของการอนุญาโตตุลาการ.....	30
2.3.1.2	ความหมายของการอนุญาโตตุลาการ.....	34
2.3.1.3	หลักการของการอนุญาโตตุลาการ.....	35
2.3.2	ทฤษฎีการอนุญาโตตุลาการ.....	36
2.3.2.1	ทฤษฎีอำนาจรัฐ (Jurisdictional Theory).....	36
2.3.2.2	ทฤษฎีสัญญา (Contractual Theory).....	38
2.3.2.3	ทฤษฎีผสม (Mixed of Hybrid Theory).....	38
2.3.2.4	ทฤษฎีความเป็นเอกเทศ (Autonomous Theory).....	39
2.3.3	วิธีการและข้อพิจารณาของการอนุญาโตตุลาการ.....	40
2.3.3.1	วิธีการของการอนุญาโตตุลาการ.....	40
2.3.3.1.1	การเริ่มต้นกระบวนการอนุญาโตตุลาการ.....	40
2.3.3.1.2	การพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ.....	41
2.3.3.1.3	การบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ.....	42
2.3.3.2	ข้อพิจารณาของการอนุญาโตตุลาการ.....	42
2.3.3.2.1	รูปแบบของการอนุญาโตตุลาการ.....	42
2.3.3.2.2	ข้อดีและข้อเสียของการอนุญาโตตุลาการ.....	44

**บทที่ 3 การระงับข้อขัดแย้งทางธุรกิจโดยคู่กรณีในชั้นกระบวนการก่อนการนำคดีขึ้นสู่ศาล
ของต่างประเทศ.....48**

3.1	แนวความคิดในการริเริ่มนำวิธีการระงับข้อขัดแย้ง โดยวิธีอื่นนอกจาก การดำเนินคดีทางศาลมาใช้ระงับข้อขัดแย้งทางธุรกิจของต่างประเทศ.....	49
3.1.1	สภาพสังคมและเศรษฐกิจของต่างประเทศ.....	49
3.1.1.1	ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	49
3.1.1.2	ประเทศอังกฤษ.....	51
3.1.2	สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในต่างประเทศ.....	53
3.1.3	แนวทางของการระงับข้อขัดแย้ง โดยวิธีอื่นนอกจาก การดำเนินคดีทางศาลในต่างประเทศ.....	56
3.1.3.1	การเจรจาต่อรอง (Negotiation).....	63

3.1.3.2 การไกล่เกลี่ยหรือการประนอมข้อขัดแย้ง (Mediation or Conciliation).....	65
3.1.3.3 การอนุญาโตตุลาการ (Arbitration).....	71
3.1.3.4 ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (Expert Opinion).....	79
3.2 การระงับข้อขัดแย้งทางธุรกิจโดยวิธีอื่นนอกจากการดำเนินคดีทางศาล	
ในต่างประเทศ.....	81
3.2.1 สภาคอการค้านานาชาติ (International Chamber of Commerce : ICC).....	83
3.2.1.1 ประวัติความเป็นมาและอำนาจหน้าที่.....	83
3.2.1.2 วิธีการระงับข้อขัดแย้ง.....	86
3.2.2 สมาคมอนุญาโตตุลาการอเมริกัน (American Arbitration Association : AAA).....	91
3.2.2.1 ประวัติความเป็นมาและอำนาจหน้าที่.....	91
3.2.2.2 วิธีการระงับข้อขัดแย้ง.....	92
3.2.3 ศาลอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศแห่งลอนดอน (London Court of International Arbitration : LCIA).....	94
3.2.3.1 ประวัติความเป็นมาและอำนาจหน้าที่.....	94
3.2.3.2 วิธีการระงับข้อขัดแย้ง.....	95
3.2.4 คณะกรรมการอนุญาโตตุลาการทางเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (China International Economic and Trade Arbitration Commission : CIETAC).....	98
3.2.4.1 ประวัติความเป็นมาและอำนาจหน้าที่.....	98
3.2.4.2 วิธีการระงับข้อขัดแย้ง.....	99
3.2.5 ศูนย์อนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศแห่งฮ่องกง (The Hong Kong International Arbitration Centre : KIAC).....	101
3.2.5.1 ประวัติความเป็นมาและอำนาจหน้าที่.....	101
3.2.5.2 วิธีการระงับข้อขัดแย้ง.....	102

3.2.6 ศูนย์อนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศแห่งสิงคโปร์ (Singapore International Arbitration Centre : SIAC).....	105
3.2.6.1 ประวัติความเป็นมาและอำนาจหน้าที่.....	105
3.2.6.2 วิธีการระงับข้อขัดแย้ง.....	106
3.2.7 สถาบันระงับข้อขัดแย้ง CPR (CPR Institute for Dispute Resolution).....	109
3.2.7.1 ประวัติความเป็นมาและอำนาจหน้าที่.....	109
3.2.7.2 วิธีการระงับข้อขัดแย้ง.....	110
3.3 ผลของการนำวิธีการระงับข้อขัดแย้งทางธุรกิจโดยวิธีอื่นนอกจาก การดำเนินคดีทางศาลมาใช้ในต่างประเทศ.....	113
3.3.1 การเจรจาต่อรอง.....	113
3.3.1.1 ผลดี.....	114
3.3.1.2 ผลเสีย.....	115
3.3.2 การไกล่เกลี่ยหรือการประนอมข้อขัดแย้ง.....	116
3.3.2.1 ผลดี.....	116
3.3.2.2 ผลเสีย.....	117
3.3.3 การอนุญาโตตุลาการ.....	117
3.3.3.1 ผลดี.....	118
3.3.3.2 ผลเสีย.....	119
3.3.4 ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ.....	120
3.3.4.1 ผลดี.....	120
3.3.4.2 ผลเสีย.....	121
บทที่ 4 วิเคราะห์การระงับข้อขัดแย้งทางธุรกิจโดยคู่กรณีในชั้นกระบวนการก่อนการนำ คดีขึ้นสู่ศาลของประเทศไทย.....	123
4.1 แนวความคิดในการริเริ่มนำวิธีการระงับข้อขัดแย้ง โดยวิธีอื่นนอกจาก การดำเนินคดีทางศาลมาใช้ระงับข้อขัดแย้งทางธุรกิจของประเทศไทย.....	124
4.1.1 สภาพสังคมและเศรษฐกิจของประเทศไทย.....	124
4.1.2 สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในประเทศไทย.....	125

4.1.3 แนวทางของการระงับข้อขัดแย้งโดยวิธีอื่นนอกจากการดำเนินคดี	
ทางศาลในประเทศไทย.....	128
4.1.3.1 การเจรจาต่อรอง (Negotiation).....	129
4.1.3.2 การไกล่เกลี่ยหรือการประนอมข้อขัดแย้ง	
(Mediation or Conciliation).....	131
4.1.3.3 การอนุญาโตตุลาการ (Arbitration).....	135
4.1.3.3.1 สำนักงานสภาอนุญาโตตุลาการการค้าไทย	
สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย.....	140
4.1.3.3.2 สำนักงานป้องกันและระงับข้อพิพาทด้านทรัพย์สิน	
ทางปัญญา กรรมทรัพย์สินทางปัญญา.....	142
4.1.3.3.3 สถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักระงับข้อพิพาท	
สำนักงานศาลยุติธรรม.....	144
4.1.3.3.4 สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และ	
ตลาดหลักทรัพย์ (สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ด.).....	146
4.1.3.3.5 สำนักงานอนุญาโตตุลาการ สมาคมประกันวินาศภัย.....	148
4.2 วิเคราะห์ข้อจำกัดที่เกิดขึ้นในการระงับข้อขัดแย้งทางธุรกิจโดยวิธีอื่น	
นอกจากการดำเนินคดีทางศาลในประเทศไทย.....	151
4.2.1 การเจรจาต่อรอง (Negotiation).....	152
4.2.1.1 การบังคับตามสัญญาประนีประนอมยอมความ.....	152
4.2.1.2 ความเข้าใจในรูปแบบสัญญาประนีประนอมยอมความ	
ของคู่สัญญา.....	153
4.2.2 การไกล่เกลี่ยหรือการประนอมข้อขัดแย้ง (Mediation or Conciliation).....	155
4.2.2.1 ลักษณะของข้อขัดแย้งที่ยากต่อการไกล่เกลี่ยหรือประนอม.....	155
4.2.2.2 สภาพบังคับทางกฎหมายของการไกล่เกลี่ยหรือการประนอม	
ข้อขัดแย้ง.....	156
4.2.2.3 ความน่าเชื่อถือของผู้ที่ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยหรือประนอม	
ข้อขัดแย้ง.....	156
4.2.2.4 ปัญหาเรื่องความไม่เป็นกลางของผู้ไกล่เกลี่ย.....	157
4.2.2.5 สภาพแวดล้อมในการไกล่เกลี่ยหรือการประนอมข้อขัดแย้ง.....	158

4.2.3 การอนุญาโตตุลาการ (Arbitration).....	160
4.2.3.1 ความหลากหลาย.....	161
4.2.3.2 ปริมาณ.....	162
4.2.3.3 คุณภาพมาตรฐาน.....	163
4.2.3.4 ความเป็นสากล.....	164
4.2.4 ข้อจำกัดที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับทางเลือกอื่นในการระงับข้อขัดแย้ง (Alternative Dispute Resolution).....	166
4.2.4.1 การขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทางเลือกอื่นในการระงับ ข้อขัดแย้ง.....	166
4.2.4.2 ความเหมาะสมสำหรับข้อขัดแย้งบางประเภท.....	167
4.3 เสนอแนะแนวทางการแก้ไขข้อจำกัดที่เกิดขึ้นในการระงับข้อขัดแย้ง ทางธุรกิจโดยวิธีอื่นนอกจากการดำเนินคดีทางศาลในประเทศไทย โดย ศึกษาแนวทางที่ใช้ในต่างประเทศเป็นหลัก.....	169
4.3.1 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ที่ทำหน้าที่เป็นคนกลางใน การระงับข้อขัดแย้ง.....	169
4.3.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกระบวนการระงับข้อขัดแย้ง.....	171
4.3.3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ช่วยเสริมการระงับข้อขัดแย้ง.....	173
4.3.4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมให้มีทางเลือกอื่นในการระงับ ข้อขัดแย้งนอกศาล.....	175
4.3.5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการป้องกันมิให้เกิดข้อขัดแย้งขึ้น.....	176
 บทที่ 5 บทสรุปและเสนอแนะ.....	178
 รายการอ้างอิง.....	190
 ภาคผนวก.....	197
ภาคผนวก ก ข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการปฏิบัติงานประณีประนอม ข้อพิพาทของคณะกรรมการหมู่บ้าน พ.ศ. 2530.....	198

ภาคผนวก ข	ขั้นตอนการดำเนินกระบวนการอนุญาตโตตุลาการของกรมทรัพย์สิน ทางปัญญาตามข้อบังคับกระทรวงพาณิชย์.....	202
ภาคผนวก ค	สถิติข้อพิพาทด้านทรัพย์สินทางปัญญาที่สำนักงานป้องกัน และระงับข้อพิพาทด้านทรัพย์สินทางปัญญาดำเนินการ.....	204
ภาคผนวก ง	ขั้นตอนการดำเนินกระบวนการพิจารณาอนุญาตโตตุลาการตามข้อบังคับ ของสถาบันอนุญาตโตตุลาการ สำนักระงับข้อพิพาท สำนักงาน ศาลยุติธรรม.....	206
ภาคผนวก จ	แผนผังกระบวนการระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาตโตตุลาการของ สำนักงาน.....	209
ภาคผนวก ฉ	รวมสถิติเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน ปีงบประมาณ 2547.....	211
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....		213